

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 316/2022-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľa a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľiek [REDACTED]

[REDACTED], zastúpených Mgr. Tomášom Michnicom, advokátom, Na priekope 13, Žilina, proti postupu súdnej exekútorky JUDr. Andrey Ondrejčkovej, exekútorský úrad, Na križovatkách 47, Bratislava, a jej upovedomeniam o odklade exekúcií č. k. 207 EX 599/21 z 8. decembra 2021 a č. k. 207 EX 603/21 z 8. decembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľiek a skutkový stav veci

1. Sťažovateľky sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. decembra 2021 domáhali vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom súdnej exekútorky JUDr. Andrey Ondrejčkovej, exekútorský úrad, Na križovatkách 47, Bratislava (ďalej len „súdna exekútorka“), a jej upovedomeniami o odklade exekúcií č. k. 207 EX 599/21 z 8. decembra 2021 a č. k. 207 EX 603/21 z 8. decembra 2021 (ďalej len „napadnuté upovedomenia“). Sťažovateľky tiež navrhovali zrušiť napadnuté upovedomenia a vec jej vrátiť na ďalšie konanie. Sťažovateľky ďalej žiadali, aby im ústavný súd priznal finančné zadostučinenie každej v sume 1 500 eur a náhradu trov konania v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v prospech sťažovateľiek súdna exekútorka vykonáva exekúcie na vymoženie sumy 9 958,18 eur a trov exekúcie (u každej z nich) na základe poverení Okresného súdu Banská Bystrica z 22. novembra 2021 (sp. zn. 30 Ek 3846/2021 a sp. zn. 52 Ek 3787/2021). V oboch exekúciách je exekučným titulom vykonateľný rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 14 C 161/2003-1068 z 15. decembra 2016 v spojení s vykonateľným rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Co 252/2017-1122 z 23. mája 2018.

3. Proti rozsudku krajského súdu z 23. mája 2018 protistrana podala dovolanie spolu s návrhom na odklad vykonateľnosti rozsudku krajského súdu z 23. mája 2018. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 2 Cdo 306/2019 z 30. novembra 2021 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) bola odložená vykonateľnosť rozsudku krajského súdu z 23. mája 2018 do právoplatnosti rozhodnutia o podanom dovolaní protistrany (v exekúciách ako povinného). Napadnutými upovedomeniami boli odložené obe exekúcie podľa § 61 h ods. 1 písm. h) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) z dôvodu, že po ich začatí bolo rozhodnuté o odklade vykonateľnosti exekučného titulu už uvedeným rozhodnutím najvyššieho súdu.

II.

Argumentácia sťažovateľiek

4. Sťažovateľky uviedli, že z napadnutých upovedomení nie je možné identifikovať rozhodnutie príslušného súdu, ktorým bolo rozhodnuté o odklade vykonateľnosti exekučného titulu. Zároveň nie je možné identifikovať ani zdroj, z ktorého súdna exekútorka čerpala pri ich vyhotovení. Podľa názoru sťažovateľiek sú napadnuté upovedomenia arbitrárne a nepreskúmateľné najmä z dôvodu absencie špecifikácie konkrétneho rozhodnutia o odklade vykonateľnosti exekučného titulu.

5. Sťažovateľky konštatovali, že podľa ich zistenia sa 9. decembra 2021 nenachádzalo na najvyššom súde žiadne písomné vyhotovenie rozhodnutia o odklade vykonateľnosti exekučného titulu. Podľa informácie súdnej exekútorke poskytnutej nasledujúci deň táto nedisponovala rozhodnutím o odklade vykonateľnosti exekučného titulu. Z tohto vyplýva, že podľa sťažovateľiek 8. decembra 2021 (deň vydania napadnutých upovedomení) neexistovalo žiadne rozhodnutie o odklade vykonateľnosti exekučného titulu. Žiadne rozhodnutie najvyššieho súdu nebolo doručené sťažovateľkám (ani do podania ústavnej sťažnosti), povinnému ani súdnej exekútorke, pretože neexistovalo v čase vydania napadnutých upovedomení. Sťažovateľky sa domnievajú, že súdna exekútorka nemôže rozhodovať na základe telefonických informácií, pričom vo svojej podstate sú jej rozhodnutia nepreskúmateľné.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľiek predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. K otázke vzťahu medzi čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru sa ústavný súd vyjadril, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

8. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy [čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“)], resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru patrí právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

9. Súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny), resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

10. Ústavný súd sa oboznámil s napadnutými upovedomeniami, aby v kontexte ich obsahu vyhodnotil obsah námietok prezentovaných sťažovateľkami v ústavnej sťažnosti a posúdil ich ústavnú udržateľnosť.

11. V odôvodnení napadnutých upovedomení súdna exekútorka poukázala na § 61h ods. 1 písm. h) Exekučného poriadku s tým, že vydaním upovedomenia o odklade exekúcie sa exekúcia odkladá. Počas odkladu exekúcie z dôvodov podľa § 61h ods. 1 písm. c), e), f) a h) Exekučného poriadku súdny exekútor nevykonáva úkony smerujúce k zabezpečeniu majetku podliehajúceho exekúcii; ak takéto úkony už vykonal, zruší ich. Na záver súdna exekútorka konštatovala, že exekúcie sa odkladajú do právoplatnosti rozhodnutia v konaní o dovolaní povinného vedenom na najvyššom súde pod sp. zn. 2 Cdo 306/2019.

12. Po preskúmaní napadnutých upovedomení ústavný súd argumentáciu sťažovateľiek nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ich ústavnú udržateľnosť. Právne závery súdnej exekútorke v napadnutých upovedomeniach nevykazujú znaky arbitrárnosti, zjavnej neodôvodnenosti alebo svojvôle a jej postup rešpektoval účel príslušných ustanovení Exekučného poriadku.

13. Podľa § 61h ods. 1 Exekučného poriadku o odklade exekúcie rozhoduje súdny exekútor vydaním upovedomenia o odklade exekúcie. Podľa § 61h ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku je dôvodom na takýto postup aj to, že po začatí exekúcie bolo rozhodnuté o odklade vykonateľnosti exekučného titulu. Odklad exekúcie spôsobuje oddialenie vykonania exekúcie, ktoré môže mať dočasný charakter alebo môže vyústiť do skončenia samotnej exekúcie. Odborná literatúra (ŠTEVČEK, M., KOTRECOVÁ, A., TOMAŠOVIČ, M., MOLNÁR, P. a kol. *Exekučný poriadok. Komentár*. 3. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2018, s. 333 – 334.) k dôvodu odkladu podľa § 61h ods. 1 písm. h) Exekučného poriadku uvádza, že «v niektorých prípadoch napadnutia exekučného titulu môže dôjsť k dočasnej strate vykonateľnosti exekučného titulu, a to rozhodnutím orgánu, ktorý exekučný titul (resp. konanie, ktoré predchádzalo vzniku titulu) preskúmava. Takýto odklad vykonateľnosti titulu trvá do právoplatného skončenia príslušného konania a môže sa skončiť „navrátením“ vykonateľnosti exekučnému titulu alebo zánikom titulu v podobe, v akej vystupoval ako podklad pre prebiehajúce exekučné konanie (zrušenie alebo zmena exekučného titulu)... Len čo sa súdny exekútor dozvie o niektorej z uvedených skutočností, vydá upovedomenie o odklade exekúcie.».

14. Na výzvu ústavného súdu súdna exekútorka podaním z 1. februára 2022 oznámila, že o vydaní uznesenia najvyššieho súdu o odklade vykonateľnosti sa dozvedela z návrhov povinného zo 7. decembra 2021 na odklad exekúcií podľa § 61h ods. 1 písm. h) Exekučného poriadku. Prílohami daných návrhov povinného (tieto písomnosti súdna exekútorka doložila k svojmu vyjadreniu, pozn.) boli okrem iného aj dovolanie spolu s návrhom na odklad vykonateľnosti, e-mailová žiadosť povinného zo 7. decembra 2021 o 10.52 h o oznámenie, akým spôsobom bolo rozhodnuté o jeho návrhu na odklad vykonateľnosti exekučného titulu (skôr v ten deň sa povinný telefonicky dozvedel na informačnom centre najvyššieho súdu, že bolo rozhodnuté o jeho návrhu na odklad vykonateľnosti exekučného titulu, pozn.), a e-mailová odpoveď najvyššieho súdu zo 7. decembra 2021, podľa ktorej „*Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 30. novembra 2021, sp. zn. 2 Cdo 306/2019 odložil vykonateľnosť rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 23. mája 2018 č.k. 4Co/252/2017-1122 do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní žalovaného... s tým, že predmetné uznesenie Vám bude následne doručené elektronicky podpísané.*“. Na základe týchto písomností súdna exekútorka vydala 8. decembra 2021 napadnuté upovedomenia a následne podaním zo 14. decembra 2021 vyzvala povinného na doručenie uznesenia najvyššieho súdu, ktoré jej bolo doručené 25. januára 2022 (4. februára 2022 bolo ústavnému súdu doručené dané rozhodnutie najvyššieho súdu na základe výzvy z 31. januára 2022 adresovanej najvyššiemu súdu, pozn.).

15. Vzhľadom na skutočnosti uvedené v predchádzajúcom bode ústavný súd uvádza, že postup súdnej exekútorke, ktorý vyústil do vydania napadnutých upovedomení, bol v súlade s Exekučným poriadkom. Ústavný súd sa nestotožňuje s názorom sťažovateľiek, že v čase vydania napadnutých upovedomení o odklade oboch exekúcií neexistovalo žiadne rozhodnutie o odklade vykonateľnosti exekučného titulu. Z predchádzajúceho bodu je zrejmé to, že v čase vydania napadnutých upovedomení o odklade exekúcií (zároveň v čase podania ústavnej sťažnosti) neexistovalo ešte písomné vyhotovenie rozhodnutia o odklade vykonateľnosti exekučného titulu, ktoré im bolo doručené 12. januára 2022, resp. 17. januára 2022, keď aj nadobudlo právoplatnosť. Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľky si zamieňajú neexistenciu rozhodnutia s neexistenciou jeho písomného vyhotovenia.

16. Po tom, ako sa súdny exekútor dozvie o odklade vykonateľnosti exekučného titulu (najmä zo strany účastníka konania, v ktorého prospech bolo vydané rozhodnutie o odklade vykonateľnosti exekučného titulu), je tento povinný bezodkladne vydať upovedomenie o odklade exekúcie, ak nemá pochybnosti. Z § 61h ods. 1 písm. h) Exekučného poriadku nevyplýva, že podmienkou na vydanie upovedomenia o odklade exekúcie by malo byť doručenie uznesenia najvyššieho súdu účastníkom dovolacieho konania (prípadne aj súdnej exekútorke), resp. nadobudnutie jeho právoplatnosti. Z logiky vecí vyplýva, že ustanovenie takejto podmienky by celkom poprelo zmysel inštitútu odkladu vykonateľnosti exekučného titulu. Cieľom odkladu vykonateľnosti exekučného titulu je totiž zabrániť výkonu exekúcie počas dovolacieho konania, v dôsledku ktorého by na strane dovolateľa vznikla škoda v prípade jeho úspechu v dovolacom konaní. Obligatórne vydanie upovedomenia o odklade exekúcie podľa § 61h ods. 1 písm. h) Exekučného poriadku je preto zákonným následkom rozhodnutia o odklade vykonateľnosti exekučného titulu. Procesným prostriedkom, ktorým sa zruší účinok napadnutých upovedomení (a aj uznesenia najvyššieho súdu) je nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Napadnuté upovedomenia (a aj uznesenie najvyššieho súdu) tak predstavujú len dočasné a predbežné obmedzenie sťažovateľiek, ktorými sa len oddiali možný výkon oboch exekúcií.

17. Z vlastných zistení ústavného súdu vyplýva, že dovolanie protistrany bolo odmietnuté uznesením najvyššieho súdu č. k. 2 Cdo 306/2019 z 28. marca 2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť 30. mája 2022, v dôsledku čoho došlo k zániku účinku rozhodnutia o odklade vykonateľnosti a súdna exekútorka môže pokračovať vo vykonávaní oboch exekúcií.

18. Ústavný súd sa stotožňuje s námietkou sťažovateľiek, že v napadnutých upovedomeniach nie je možné presne identifikovať rozhodnutie súdu (je v ňom však uvedená spisová značka dovolacieho konania, pozn.), ktorým bolo rozhodnuté o odklade vykonateľnosti exekučného titulu. Podľa názoru ústavného súdu ide len o formálny (technický) nedostatok napadnutých upovedomení. V ústavnej sťažnosti samy sťažovateľky tvrdili, že na ich e-mailové žiadosti o identifikáciu súdneho rozhodnutia o odklade vykonateľnosti exekučného titulu im súdna exekútorka oznámila e-mailom z 10. decembra 2021, že o odložení vykonateľnosti exekučného titulu bolo rozhodnuté uznesením najvyššieho súdu. Podľa názoru ústavného súdu preto sťažovateľky nemohli mať vážne pochybnosti o tom, akým konkrétnym rozhodnutím najvyššieho súdu bolo rozhodnuté o odklade vykonateľnosti exekučného titulu. Ak ich napriek tomu mali, mohli využiť oprávnenie nahliadnuť do exekútorských spisov alebo požiadať priamo najvyšší súd o poskytnutie informácie. Námietka sťažovateľiek nemá ústavnoprávnu relevanciu (aj z dôvodu uvedeného v bode 17), keďže napadnuté rozhodnutie sa zásadne nezrušuje preto, aby sa formálne zopakoval proces, ak výsledok konania nemôže priniesť pre sťažovateľa priaznivejšie rozhodnutie (m. m. III. ÚS 246/2018, III. ÚS 152/2019).

19. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľiek pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

20. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľiek bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ich ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu